

ПОЧАТКОВА ШКОЛА

№ 8
2020

НАУКОВО - МЕТОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ

**ЛІТЕРАТУРНО-КРАЄЗНАВЧА МАНДРІВКА
«УСІМ СЕРЦЕМ ЛЮБИТЬ УКРАЇНУ СВОЮ»**

**КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНЕ ПЛАНУВАННЯ
УРОКІВ ДЛЯ ТРЕТЬОГО КЛАСУ НУШ**

**МОВЛЕННЕВІ ТРЕНУВАЛЬНІ ВПРАВИ
ДЛЯ ПОДОЛАННЯ ТРУДНОЩІВ ДИКЦІЇ
В УЧНІВ ПЕРШОГО ЦИКЛУ НАВЧАННЯ**

Микола ВАШУЛЕНКО,
доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії і методики
початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка;

Надія ВАСИЛЬКІВСЬКА,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філологічних дисциплін
початкової освіти Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка;

Світлана ДУБОВИК,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
початкової освіти Київського університету
імені Бориса Грінченка

**Орієнтовне календарне планування
уроків української мови (122 години)
за підручником "Українська мова та читання: підруч. для 3 класу
закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Частина 1"
(автори: М.Вашуленко, Н.Васильківська, С.Дубовик)**

(I семестр – 3,5 години на тиждень, II семестр – 3,5 години на тиждень)

№	Сторінки підручника	Тема уроку
1	2	3
I семестр		
1	С. 4–5 Впр. 1–4	Текст. Розвиток уявлень про текст. Основні ознаки тексту
2	С. 6–7 Впр. 1–5	Тема і мета тексту, типи текстів
3	С. 8–9 Впр. 6–10	Закріплення поняття про типи текстів
4		<i>Урок розвитку мовлення. Докладний переказ</i>
5	С. 10–11 Впр. 1–4	Засоби зв'язку речень і частин тексту
6	С. 12–13 Впр. 1–4	Будова тексту. Частини тексту
7	С. 14–15 Впр. 5–9	Побудова тексту-розповіді
8	С. 16–17 Впр. 10–14	Побудова тексту-есе
9	С. 18–19 Впр. 15–19	Побудова тексту-міркування
10	С. 20–21 Впр. 1–6	Спостереження за ознаками текстів різних стилів
11	С. 22–23 Впр. 1–5	Складання текстів-описів. Зіставлення художніх і науково-популярних описів
12		<i>Урок розвитку мовлення. Художній опис зайця (за світлинкою)</i>

1	2	3
13	С. 24–25 Впр. 1–3	Уявлення про абзаци. Спостереження за роллю абзаци у тексті
14	С. 26–27 Впр. 1–4	Подія тексту на абзаци за поданим планом
15	С. 28–30 Впр. 1–4	Робота з медіатекстами
16	С. 32–33 Впр. 1–6	Речення. Повторення й узагальнення знань про основні ознаки речення
17	С. 34–35 Впр. 1–4	Види речень за метою висловлювання та інтонацією
18	С. 36–37 Впр. 5–11	Інтонування речень. Практичне уявлення про логічний наголос у реченні
19		<i>Урок розвитку мовлення. Твір-розповідь "По грибах" (за фрагментом тексту)</i>
20	С. 38–39 Впр. 1–6	Уявлення про звертання
21	С. 40–41 Впр. 7–12	Розділові знаки при звертаннях. Розігрування діалогів
22	С. 42–43 Впр. 1–3	Члени речення. Поняття про підмет, присудок і другорядні члени речення
23	С. 44–45 Впр. 1–4	Зв'язок між членами речення
24	С. 46 Впр. 5–8	Зв'язок між словами в реченні
25		<i>Урок розвитку мовлення. Текст-міркування "Книга дорожча за найбільше багатство" (твір за прислів'ям)</i>

1	2	3
26		Узагальнювальний урзок із розділу "Речення"
27		Урок контролю навчальних досягнень
28	С. 48–49 Впр. 1–5	Уявлення про багатозначні слова. Спостереження за реченими і текстами з багатозначними словами
29	С. 50–51 Впр. 1–3	Використання слів із прямим і переносним значенням
30	С. 51 Впр. 4–6	Доречне вживання слів у мовленні
31	С. 52–53 Впр. 1–5	Слова, близькі за значенням (синоніми)
32	С. 54–55 Впр. 6–10	Спостереження за роллю синонімів у реченні і тексті
33		<i>Урок розвитку мовлення. Перебудова казки</i>
34	С. 56–57 Впр. 1–6	Слова, протилежні за значенням (антоніми)
35	С. 57–58 Впр. 7–9	Використання навчальних словників синонімів, антонімів
36		Урок контролю навчальних досягнень учнів
37	С. 60–61 Впр. 1–6	Будова слова. Закінчення слова, його роль у реченні
38	С. 62–63 Впр. 7–11	Поняття про нульове закінчення
39	С. 64–65 Впр. 1–5	Основа слова. Частини основи
40	С. 66–67 Впр. 1–4	Спільнокореневі слова. Корінь слова
41	С. 67 Впр. 5–7	Вправи на розрізнення спільнокорених слів, різних форм того самого слова
42		<i>Урок розвитку мовлення. Вибірковий переклад</i>
43	С. 68–69 Впр. 1–6	Наголос. Наголошування слів
44	С. 70–71 Впр. 1–6	Загальне поняття про орфограму
45	С. 72–73 Впр. 1–4	Вимова і правопис слів із ненаголошеними [e], [i], які перевіряються наголосом
46	С. 74–75 Впр. 5–9	Закріплення вмій добирати слова для перевірки ненаголошених голосних для їх позначення на письмі
47	С. 75 Впр. 10–12	Закріплення вмій добирати слова для перевірки ненаголошених голосних для їх позначення на письмі
48	С. 76–77 Впр. 1–5	Вимова і правопис слів із ненаголошеними [e], [i], що не перевіряються наголосом. Робота з орфографічним словником
49	С. 78–79 Впр. 1–6	Застосування алфавіту
50	С. 80–81 Впр. 1–5	Вимова і написання слів зі звуками [r], [ʀ], [ʀʀ], [ʀʀʀ]. Робота з орфографічним словником
51		<i>Урок розвитку мовлення. Твір-міркування "Кого я вважаю своїм другом з своєю подорожю?" (за вказаною темою)</i>

1	2	3
52	С. 82–83 Впр. 1–6	Засвоєння правила вимови зв'язних приголосних у кінці слів і складів
53	С. 84–85 Впр. 1–5	Префікс як значуща частина слова. Словотворчі вправи за допомогою префіксів
54	С. 86–87 Впр. 6–10	Правопис слів із префіксами <i>роз-, без-</i>
55	С. 88–89 Впр. 11–16	Вимова і правопис слів із префіксами <i>з-, с-, зі-</i>
56		<i>Урок розвитку мовлення. Створення коміксу</i>
57		Урок контролю навчальних досягнень учнів за I семестр

II семестр

58	С. 90–91 Впр. 1–4	Вимова і правопис слів з апострофом
59	С. 91–92 Впр. 5–8	Правило вживання апострофа після префіксів
60	С. 93 Впр. 9–12	Закріплення правила вживання апострофа після префіксів. Перенос слів з апострофом
61	С. 94–95 Впр. 1–6	Ознайомлення із суфіксом як значущою частиною слова
62	С. 96 Впр. 7–10	Закріплення поняття про суфікс та його словотворчу роль
63	С. 97 Впр. 11–14	Словотворчі вправи та моделювання будови слів
64	С. 98–99 Впр. 1–5	Вимова і правопис слів з подовженими приголосними звуками (збіг однакових приголосних на межі кореня і суфікса)
65	С. 100 Впр. 6–7	Послідовність розбору слова за будовою. Усний і письмовий розбори слів за будовою
66		<i>Урок розвитку мовлення. Твір-розповідь "Лижні змагання" (за сюжетним малюнком)</i>
67	С. 102–103 Впр. 1–4	"Частини мови. Іменник. Поняття про іменник як частину мови
68	С. 104–105 Впр. 5–9	Іменники – назви істот та неістот
69	С. 106–107 Впр. 10–14	Власні й загальні іменники
70	С. 108 Впр. 15–17	Велика буква у власних іменниках
71	С. 109 Впр. 18–21	Іменники, утворені від прикметників і дієслів
72		<i>Урок розвитку мовлення. Творення віршів</i>
73	С. 110–111 Впр. 1–5	Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній
74	С. 112–113 Впр. 6–10	Визначення роду іменників. Спостереження за роллями закінченими іменників
75	С. 114–115 Впр. 1–5	Змінювання іменників за числами
76	С. 116–117 Впр. 6–10	Спостереження за іменниками, які вживаються тільки в однині або тільки у множині

1	2	3
77	С. 118–119 Впр. 1–3	Приймєнники і закінчення як засоби вираження зв'язку між словами в реченні. Роль іменників у реченні
78		<i>Урок розвитку мовлення. Складання заходок</i>
79	С. 120–121 Впр. 4–6	Вправлення у розборі іменника як частини мови
80		Закріплення й узагальнення знань про іменник як частину мови
81		Урок контролю навчальних досягнень учнів із теми "Іменник"
82	С. 122–123 Впр. 1–4	Прикметник. Поняття про прикметник як частину мови
83	С. 124–125 Впр. 1–6	Зв'язок прикметників з іменниками
84	С. 126–127 Впр. 1–5	Змінювання прикметників за числами у сполученні з іменниками
85		<i>Урок розвитку мовлення. Твір-розповідь "Моя заповітна мрія" (з елементами міркування)</i>
86	С. 128–129 Впр. 1–4	Узгодження прикметника з іменником у різних формах
87	С. 130–131 Впр. 1–3	Змінювання прикметників за родами. Родові закінчення прикметників
88	С. 131 Впр. 4–5	Визначення роду і числа прикметників за іменниками
89	С. 132–133 Впр. 6–10	Розпізнавання граматичної форми прикметника за родовим закінченням, поставленим питанням, займенником, з яким він зв'язаний
90	С. 134–136 Впр. 1–4	Спостереження за роллю прикметників у мовленні
91	С. 136–137 Впр. 5–7	Вправлення у розборі прикметника як частини мови
92		<i>Урок розвитку мовлення. Твір-опис "Надійшла осінь прекрасна" (на основі власних спостережень)</i>
93		Закріплення й узагальнення знань про прикметник як частину мови
94		Урок контролю навчальних досягнень учнів із теми "Прикметник"
95	С. 138–139 Впр. 1–4	Числівник. Аналіз контрольної роботи. Загальне поняття про числівник
96	С. 140–141 Впр. 1–8	Вимова і правопис найуживаніших числівників
97	С. 142–143 Впр. 9–11	Правильне прочитання числових виразів
98	С. 143 Впр. 12–14	Закріплення знань про числівник

1	2	3
99		<i>Урок розвитку мовлення. Перказ із творчим доповненням</i>
100		Урок контролю навчальних досягнень із теми "Числівник"
101	С. 144–145 Впр. 1–5	Дієслово. Загальне поняття про дієслово. Зв'язок дієслова з іменником у реченні
102	С. 146 Впр. 1–3	Вправи на встановлення зв'язку дієслів з іменниками в реченні
103	С. 147 Впр. 4–5	Спостереження за роллю дієслів у реченнях і текстах
104	С. 148–149 Впр. 6–9	Дієслова-синоніми. Дієслова-антоніми
105	С. 149 Впр. 10–11	Уживання дієслів у прямому і переносному значеннях
106		<i>Урок розвитку мовлення. Творення казки</i>
107		Закріплення знань і вмінь, пов'язаних із лексикологічними значеннями дієслів
108	С. 150–151 Впр. 1–5	Час дієслів
109	С. 152–153 Впр. 6–11	Змінювання дієслів за часами
110		Закріплення знань про часові форми дієслова
111	С. 154–155 Впр. 1–6	Написання <i>не</i> з дієсловами
112		<i>Урок розвитку мовлення. Створення історії</i>
113	С. 156–157 Впр. 7–12	Вправлення у розборі дієслова як частини мови
114		Узагальнювальний урок із теми "Дієслово"
115		Урок контролю навчальних досягнень із теми "Дієслово"
116		Повторення вивченого за рік. Повторення матеріалу з розділів "Текст" і "Речення"
117		Повторення матеріалу з розділу "Слово. Значення слова"
118		Повторення матеріалу з розділу "Будова слова"
119		Повторення матеріалу з розділу "Частина мови". Підготовка до контролю навчальних досягнень за рік
120		<i>Урок розвитку мовлення. Стилий перказ</i>
121		Урок контролю навчальних досягнень учнів
122		Узагальнювальний урок за рік

Шановні читачі, автори, дописувачі! Нагадаємо електронну адресу редакції журналу "Початкова школа".
Чекаємо Ваших статей, листів, повідомлень на наш e-mail: pochatkovsae.ua@gmail.com

«ПОЧАТКОВА ШКОЛА»

щомісячний науково-методичний журнал

№ 8 (614) СЕРПЕНЬ 2020

Засновники –
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ,
ВИДАВНИЦТВО «ПОЧАТКОВА ШКОЛА»
Видавець –
ВИДАВНИЦТВО «ПОЧАТКОВА ШКОЛА»
Видається з липня 1969 року
Київ

Головний редактор

Світлана ТАРНАВСЬКА

Редакційна колегія:

Іван БЕХ, Надія БІБІК, Микола ВАШУЛЕНКО,
Галина ДРЕВАЛЬ, Валентина ЗАТОРЖИНСЬКА,
Людмила КОВАЛЬ, Ярослава КОДЛЮК,
Юлія КОЛЕСНИКОВА (завідувач відділу),
Тетяна КОХОНО, Людмила ЛІЩИНСЬКА,
Людмила ЛОПУШАНСЬКА (відповідальний секретар), Алла ЛУК'ЯНЕНЦЬ,
Світлана МАРТИНЕНКО, Віра МЕЛЕШКО,
Олександр МИТНИК, Антоніна МОВЧУН,
Гольда НІЗЕЛЬСЬКА, Оксана ОНОПРІЄНКО,
Наталія ПАРХОМЕНКО, Катерина ПОНОМАРЬОВА,
Катерина ПРИЩЕЛА, Тетяна ПУШКАРЬОВА,
Олександра САВЧЕНКО, Світлана СТРИЛЕЦЬ,
Володимир ТИМЕНКО, Людмила ХОРУЖА,
Тетяна ЯРЕМЧУК.

Зарєстровано Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України серія КЗ, №6506 від 09.09.2002 року.

Підлягло до друку 21.07.2020. Формат 84x108/16.
Папір газетний. Друк офсетний. Умовн. друк арк. 6,72.
Умовн. оздоблення 6,72. Обл.-вид. арк. 9,75.
Зам. 0104007.

Адреса редакції: 04213, Київ,
вул. Прирідна, 25-А, к. 12;
тел./факс (044) 501-03-87
www.pochatkova-shkola.net
e-mail: pochatkovska.ua@gmail.com

Видруковано у видавничій «Преса України»,
03148, Київ, вул. Героїв Космосу, 6
Свідоцтво № 35481684
http://www.pressa.kiev.ua/
Якщо друку повністю відповідає наданому видавцем
видавничому оригіналу.

© «Початкова школа», 2020

ЗМІСТ

До 4 класу – з новими підручниками	1
<i>До Дня Незалежності України</i>	
Стрілько ЛІ. Літературно-красознавча мандрівка “Усім серцем любить Україну свою” (4 клас)	2
Кохно Т. Чи знаєш ти Україну та відомих українців? (Брейв-ринг II цикл навчання)	4
<i>Особистості</i>	
Чабайовська М. Як народжується успіх	5
<i>Нова українська школа</i>	
Пономарьова К. Орієнтир для календарного планування уроків української мови в 3 класі (1 семестр)	9
Савченко О. Орієнтовне тематичне планування уроків літературного читання в 3 класі (1 семестр)	12
Вашуленко М., Васильківська Н., Дубовик С. Орієнтовне календарне планування уроків української мови (3 клас)	15
Вашуленко О. Календарно-тематичне планування уроків літературного читання в 3 класі	18
Захарійчук М. Календарно-тематичне планування уроків української мови (3 клас)	21
Богданєв-Білокаленко П., Шумейко Ю. Орієнтовне календарно- тематичне планування уроків літературного читання (3 клас)	24
Листопад Н. Орієнтир для календарного планування уроків математики в 3 класі (1 семестр)	26
Скворцова С., Онопрієнко О. Орієнтир для планування уроків математики в 3 класі	28
Зайка А., Тарнавська С. Орієнтовне календарно-тематичне планування уроків математики для 3 класу (1 семестр)	30
Гільберг Т., Тарнавська С. Орієнтовне календарно-тематичне планування уроків з інтегрованого курсу “Я досліджую світ” для 3 класу (1 семестр)	41
Бібік Н., Бондарчук Г. Календарне планування уроків з інтегрованого курсу “Я досліджую світ” для 3 класу	47
Андрусєво І., Котелянець П., Влобенко В. Орієнтир для календарно-тематичного планування за підручником “Я досліджую світ” для 3 класу	49
<i>Методика і практика навчання</i>	
Мартиненко В. Мовленнєві тренувальні вправи для подолання труднощів дикції в учнів І циклу навчання (1–2 класів)	51
Кистанчук Н. Урок-зустріч з української мови в 1 класі	56
<i>Інклюзивне навчання</i>	
Кіт Ю. Навчаємо читати дитину з обмеженими освітніми потребами	58
<i>Виховне середовище учня</i>	
Красоткіна Н. “Знову ми прийшли до школи...”	60
Конкурс “І сталося диво...”	62
<i>На 1 стор. обкладинки. “А що таке канікули? Це – літні дні барвисті, це час, коли нам ніколи, хоча б на мить присісти...” Друзі на літніх канікулах. Київська область, село Вища Дубечня, вулиця Тарасівська.</i>	

Передрук будь-якого матеріалу українською або іншими мовами
без письмової згоди редакції заборонено.